

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

Дипломна робота

магістра

з теми: **«ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНОГО
ХУДОЖНЬОГО ФІЛЬМУ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТАРШОКЛАСНИКІВ»**

Виконала: студентка 2 курсу
групи Angb1-M17z
спеціальності 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська))
додаткова спеціальність 014 Середня
освіта (Мова і література (німецька))
Магдій Олександра В'ячеславівна

Керівник Сторчова Т.В.
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови

Рецензент Калинюк Т.В.
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри німецької мови

Кам'янець-Подільський – 2018 р.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. Теоретичні передумови формування іншомовної комунікативної компетентності старшокласників з використанням автентичного художнього фільму.....	9
1.1. Зміст і структура іншомовної комунікативної компетентності.....	9
1.2. Автентичний художній фільм як засіб формування іншомовної комунікативної компетентності.....	19
1.3. Принципи відбору автентичних художніх фільмів.....	27
РОЗДІЛ 2. Особливості формування рецептивних та продуктивних видів мовленнєвої діяльності старшокласників засобами автентичного художнього фільму.....	39
2.1. Формування рецептивних видів мовленнєвої діяльності за допомогою автентичного художнього фільму.....	39
2.2. Формування продуктивних видів мовленнєвої діяльності за допомогою автентичного художнього фільму.....	47
2.2.1. Розвиток монологічного мовлення з використанням автентичного художнього фільму.....	47
2.2.2. Розвиток діалогічного мовлення з використанням автентичного художнього фільму.....	58
2.2.3. Розвиток навичок письма за допомогою автентичного художнього фільму.....	70
2.3. Методичні рекомендації щодо типології вправ під час роботи з автентичним художнім фільмом для старшокласників.....	74
ВИСНОВКИ.....	96
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	99

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АХФ – автентичний художній фільм;

ІК – іноземна культура;

ІКК – іншомовна комунікативна компетентність;

ІМ – іноземна мова;

КМК – комунікативна мовленнєва компетенція;

МК – міжкультурна;

РВМ – рівень володіння мовою;

САР – сесія аудиторної роботи;

СК – соціокультурна;

СКК – соціокультурна компетентність;

ССР – сесія самостійної роботи;

ВСТУП

Однією з важливих ознак розвитку сучасного світу є зацікавленість до вивчення іноземних мов. Це пов'язано, у першу чергу, з інтеграцією України у світове співтовариство та розвитком у зв'язку з цим міжнародних відносин, а також появою нових освітніх, наукових проектів і проектів у галузі культури. Разом зі зростанням попиту на фахівців з іноземних мов підвищилися вимоги до ефективності й якості їх навчання. Інтенсивно відбувається пошук нових методів навчання, їх удосконалення, розробка й упровадження нових інноваційних засобів у навчальний процес.

З метою досягнення взаєморозуміння учасники міжкультурного діалогу повинні враховувати специфіку країн своїх співбесідників, їх культуру, менталітет, особливості вербальної і невербальної поведінки. Зважаючи на це, формування комунікативної компетентності у всіх її складових, проголошено метою навчання та вивчення іноземної мови на європейському освітньому просторі [30].

Останнім часом можна спостерігати відхід від традиційного структурного напрямку у викладанні іноземних мов, а саме забезпечення лише основного набору фонетичних і лексико-граматичних одиниць та контролю їх засвоєння. Одночасно зростає інтерес до мови як засобу спілкування, що викликає необхідність міжкультурної комунікації та включення елементів соціокультурної комунікації до змісту навчання. Великого значення набувають проблеми вивчення іноземної мови і культури у працях таких учених, як Є.М. Верещагіна, В.Г. Костомарова, Г.Д. Томахіна, Є.І. Басова, В.В. Сафонова, М. Байрам, К. Крамш, Г. Нойнер, та їх послідовників (О.В. Бирюк, Ю.В. Кузьменко, М.Л. Писанко, Л.П. Рудакова, П.В. Сисоєва).

В умовах сьогодення домінування словесно-логічного способу подачі навчального матеріалу (заучування лексичного матеріалу здебільшого за підручниками, ознайомлення з країнознавчим матеріалом окремо від вивчення мови), на наш погляд, знижує ефективність процесу вивчення іноземної мови.

Тому необхідно звернути увагу на сучасні технічні засоби навчання іноземної мови і прийоми роботи на заняттях, за допомогою яких можна викликати зацікавленість до іншомовної діяльності.

Одним із показників готовності особистості до комунікації є сформованість її іншомовної комунікативної компетенції. Як зазначено у чинній програмі з англійської мови, «важливим для всіх учнів є те, що вони повинні розуміти можливу різницю між їхньою рідною та іншими культурами, а також розвивати позитивне сприйняття інших культур і набувати вмінь долати соціокультурні відмінності». [77, с.7]

У сучасному світі популярність жанру «художній фільм» серед глядачів усіх вікових категорій є досить високою, що створює передумови для його ефективного використання у навчальному процесі, а завдяки сучасним телебаченню та Інтернету автентичний художній фільм можна вважати найдоступнішим засобом штучного занурення в культурну реальність країни, мова якої вивчається [98].

Аналіз літератури з психології й методики навчання іноземної мови дозволив нам констатувати, що автентичний художній фільм, завдяки своєму мотиваційному, стимулюючому, еталонному та естетичному потенціалам, є тим важливим засобом навчання, який позитивно впливає на процес вивчення іноземної мови та значно прискорює цей процес. Використання фільмів є ні з чим незрівняною формою комунікації, що дає змогу вивчати іноземну мову і культуру через багатство мовних засобів і соціокультурної інформації. Художні відеофільми належать до групи тих сучасних допоміжних засобів навчання, що здійснюють насамперед емоційний вплив на учнів, відповідають їхнім інтересам, і тому є позитивним мотивом-стимулом у навчальному процесі. Стимулюючи підвищення мотивації до вивчення іноземної мови шляхом емоційного впливу на глядача, автентичний фільм не залишає його байдужим до перебігу подій та переплетенню сюжетних ліній на екрані, гри популярних акторів, улюблених саундтреків, яскравого зображення та, до чого найбільш

прикута увага – автентичного мовлення героїв фільму, яке з цікавістю прагнуть чути та розуміти ті, хто вивчає іноземну мову.

Автентичний художній фільм вважають невичерпним джерелом іншомовної інформації (11, 35, 50, 90, 108, 133). По-перше, вони наочно зображують іншу соціокультурну реальність відмінну від рідної, знайомлячи глядачів з національно-специфічною та історично-культурною інформацією про іншу країну та її мешканців. По-друге, автентичні фільми наочно представляють елементи повсякденної культури, а саме традиції, звичаї, цінності, ставлення, вербальну та невербальну поведінку у ситуаціях, актуальних для іноземної культури, а наявність уяви про ці елементи надає можливість глядачам формувати особисте, а не стереотипне ставлення до іноземної культури та її носіїв. До того ж, у змодельованому середовищі комунікація героїв фільму відбувається в контексті, що позитивно впливає на розуміння того чи іншого вчинків героїв. По-третє, виступаючи джерелом живого мовлення з його фонетичними та інтонаційними особливостями, автентичні фільми насичені соціокультурною лексикою, володіння якою сприяє кращому пізнанню культури представників іноземного суспільства. І, насамкінець, свідоме спостереження культури за допомогою автентичного художнього фільму стимулює пізнання учнями своєї мови та культури, їх осмислення та порівняння з іншими мовою та культурою, завдяки чому у них формується об'єктивне сприйняття контактуючих культур, а слідом за ним і готовність до участі у міжкультурному діалозі.

Незважаючи на те, що існує досить великий інтерес до використання художніх фільмів, не завжди це використання є цілеспрямованим і тому раціональним. Ми вважаємо, що потенціал автентичного художнього фільму використовується далеко не повною мірою. У більшості випадків робота з автентичним фільмом обмежується ознайомленням з соціокультурною лексикою, а після перегляду відбувається обговорення найбільш цікавих моментів фільму, про що свідчить аналіз різноманітних методичних розробок, щодо використання автентичного художнього фільму. Таким чином, протиріччя

між великим потенціалом автентичного фільму та відсутністю сучасних та ефективних методик його використання як в аудиторній, так і позааудиторній роботі і визначає **актуальність нашого дослідження**.

Об'єктом нашого дослідження виступає процес формування іншомовної комунікативної компетентності з використанням автентичного художнього фільму.

Предметом дослідження є методика формування іншомовної комунікативної компетентності з використанням автентичного художнього фільму.

Мета – теоретично обґрунтувати та дослідити методику формування іншомовної комунікативної компетентності з використанням автентичного художнього фільму.

Щоб досягнути поставленої мети, необхідно виконати такі **завдання**:

- Визначити поняття іншомовної комунікативної компетентності, її склад та цілі формування;
- Охарактеризувати автентичний художній фільм як засіб формування комунікативної компетентності;
- Визначити критерії відбору автентичних художніх фільмів та допоміжних матеріалів для формування іншомовної комунікативної компетентності;
- Визначити особливості організації процесу формування іншомовної комунікативної компетентності з використанням автентичного художнього фільму;
- Обґрунтувати і розробити підсистему вправ та завдань для старшокласників спрямовану на формування іншомовної комунікативної компетентності з використанням автентичного художнього фільму.

Визначені завдання вимагають використання таких **методів дослідження**: *теоретичні*: аналіз наукової літератури з методики викладання іноземних мов, культурології, соціології, соціолінгвістики у межах теми дослідження;

модельовання: розроблення моделі організації навчального процесу для формування іншомовної комунікативної компетентності у старшокласників.

Практичне значення виявляється у розробці типології вправ з навчання англійської мови за допомогою автентичних художніх фільмів. Результати магістерської роботи можуть бути використані вчителями загальноосвітніх шкіл як у теоретичному так і практичному аспектах.

Апробація результатів дослідження. Результати роботи оприлюднено на трьох конференціях: IV Всеукраїнській студентській науковій конференції “Актуальні проблеми та перспективи розвитку сучасної освіти і науки України” (15 березня 2018 року), конференції студентів та магістрантів за підсумками науково-дослідної роботи у 2017 році (13 квітня 2018 року), VI студентській Міжнародній інтернет-конференції “English is in Interdisciplinary Context of life-long Education” (12-20 квітня 2018 року).

Публікації. Основні результати викладено у збірнику за матеріалами VI студентської Міжнародної інтернет-конференції “English is in Interdisciplinary Context of life-long Education” та у збірнику за матеріалами IV Всеукраїнської студентської наукової конференції “Актуальні проблеми та перспективи розвитку сучасної освіти і науки України”.

Структура роботи: вступ, 2 розділи, загальні висновки та список використаних джерел. Список використаних джерел налічує 139 найменувань, у тому числі 30 іноземними мовами. Робота складається з 113 сторінок.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження було визначено поняття ІКК: це здатність особистості набувати різноманітних ІМ знань через аналіз та власне ставлення до отриманої за допомогою АХФ інформації, рефлексувати власне ставлення до отриманої інформації та бути готовим до ефективного МК діалогу.

Дослідивши численні наукові праці та джерела, ми прийшли до висновку, що ІКК є складним багатокomпонентним явищем та складається з декількох компонентів, а саме: лінгвістичного (лексичні, фонологічна, синтаксичні знання і вміння та інші параметри мови як системи), соціолінгвістичного (соціокультурні умови користування мовою, соціальні конвенції, такі як: правила ввічливості, норми, які регулюють стосунки між поколіннями, статями, класами) та прагматичного (функціональне вживання лінгвістичних засобів). Дослідивши структуру комунікативної компетентності можна виділити такі важливі для неї компетенції: іншомовну комунікативну компетенцію; стратегічну компетенцію; соціальну компетенцію.

Основними функціями АХФ, які виявлені на основі аналізу наукової літератури, нами виділено: 1) інформативно-навчальну; 2) мотиваційно-стимулюючу; 3) виховуюче-естетичну; 4) розвивальну та 5) ситуативно-детермінуючу. Зазначені функції дозволяють розглядати АХФ як ефективний засіб для формування ІКК, оскільки АХФ володіють необхідним потенціалом. Таким чином, АХФ виступають джерелом автентичного мовлення представників ІК; демонструють вербальну та невербальну поведінку носіїв ІМ, відображають їх менталітет та цінності; виховують почуття поваги до культури, мова якої вивчається.

Обґрунтовано критерії відбору АХФ та допоміжних матеріалів з метою формування ІКК. Визначальними факторами при відборі автентичних відеоматеріалів є інформаційний та змістовий склад матеріалів, їх тип і вид, а також мета їх використання у навчальному процесі. Розглянуто основну класифікацію відбору автентичних матеріалів для навчання старшокласників.

Основними принципами є: ступінь морально-естетичного впливу на глядача-учня; принцип урахування приблизної відповідності лексичного рівня учнів до вокабуляру АХФ; принцип урахування темпу мовлення акторів; принцип наявності СК інформації у фільмі й співвідношення обізнаності школярів із нею; принцип урахування компонентів мотивації.

Оволодіння ІМ за межами природного мовного середовища є досить складним завданням, яке не можна реалізувати повною мірою. АХФ є одним з найбільш вдалих допоміжних засобів навчання, які наочно демонструють реальне спілкування представників іншомовного середовища в різних ситуаціях, вдало втілених зірками кінематографу, що значно підвищує мотивацію учнів до вивчення ІМ.

З'ясовано, що комунікативна компетенція є комплексним поняттям. Спираючись на мовну компетенцію, вона охоплює систему мовленнєвих умінь, необхідних учням у різноманітних життєвих ситуаціях. Вона охоплює чотири види компетенції, а саме в говорінні, аудіювання, письмі та читанні й виявляється у сформованості умінь користуватися усною і писемною мовою, багатством її виражальних засобів залежно від цілей і завдань висловлювання.

Встановлено, що застосування аудіовізуальних засобів на заняттях – це досить ефективний та доцільний засіб розвитку мовленнєвої компетенції при навчанні англійської мови. Використання аудіо-відеоматеріалів на заняттях з англійської мови дозволяє постійно підтримувати в учнів жвавий інтерес до вивчення мови й уникнути тієї монотонності, що може іноді виникати на заняттях за традиційною методикою. Визначено основні групи вправ та завдань, які якомога краще будуть впливати на розвиток рецептивних та продуктивних навичок мовленнєвої діяльності. Застосування АХФ у навчанні ІМ мовлення допомагає розкрити динаміку мовленнєвого спілкування, передати його характер і особливості, відтворюючи атмосферу спілкування.

Представлено та обґрунтовано підсистему вправ та завдань для формування ІКК з використанням АХФ для учнів старших класів. Процес засвоєння ІМ передбачає ознайомлення учнів з основними поняттями МК

комунікації, на основі яких організовані окремі заняття, змістовне наповнення кожного залежить від ключового поняття, реалізація якого спостерігається у відібраному АХФ, або ж його фрагменті. Підібрані вправи та завдання, можна об'єднати у три окремі блоки: 1) ввідний – виконується в аудиторії до перегляду АХФ; 2) завдання пов'язані з переглядом цільового фрагменту; 3) завдання для виконання з опорою на фрагмент АХФ.

Зважаючи на те, що роль самостійної роботи школярів значно зростає, робота з АХФ на навчальних заняттях може бути поділена. Необхідно опрацьовувати фрагменти фільму, що відображають певне ключове поняття мови, або культури, протягом спеціально розроблених сесії аудиторної роботи (САР) та сесій самостійної роботи (ССР), які слідують за нею. Враховуючи вищезазначений підхід, було розглянуто підсистему що складається з чотирьох груп вправ/завдань відповідно до етапів формування ІКК, а саме: 1) група когнітивно-евристичного етапу; 2) група рецептивно-продуктивного етапу; 3) група пошуково-рефлексивного етапу; 4) група діяльнісно-продуктивного етапу. Зазначені групи вправ виконуються з урахуванням етапів роботи з АХФ – допереглядного, переглядового та після переглядового протягом САР та ССР.

Проведене дослідження висвітлює один з теоретико-методологічних підходів до вивчення проблеми формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів і не вичерпує розв'язання всіх аспектів цієї проблеми.

Перспективи подальших досліджень можуть бути пов'язані з глибшим теоретичним дослідженням запропонованої теми та з подальшою розробкою, на матеріалі інших автентичних фільмів, методичних рекомендацій щодо використання АХФ на заняттях англійської мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абдрахманова И.Э. Совершенствование русской речи иностранных студентов на основе восприятия российской аудиовизуальной наглядности : автореф. дис. на соискание учен. степени д-ра пед. наук : спец. 13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания» / Ирина Эдуардовна Абдрахманова. – М., 2010. – 43с.
2. Азимов Э.Г. Словарь методических терминов / Э.Г. Азимов, А.Н. Щукин. – СПб.: Златоуст, 1999. – 472 с.
3. Ананьева Л.В. Навчання студентів мовних спеціальностей професійно спрямованого діалогічного мовлення з використання ділової гри (французька мова): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Л.В. Ананьева. – К., 2002. – 266 с.
4. Андриенко А. С. Развитие иноязычной профессиональной коммуникативной компетентности студентов технического вуза (на основе кредитно-модульной технологии обучения): автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08. Ростов н/Д, 2007.
5. Арванітопуло Е. Г. Реалізація проектної методики навчання іншомовного спілкування в середній школі / Е. Г. Арванітопуло // Іноземні мови. – 2005. - №4. – С. 3-11
6. Архипова Г. С. Формирование иноязычной компетентности будущего специалиста (медицинского профиля). Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08. Чита, 2006.
7. Баташов Н.А. Совершенствование устной монологической речи студентов 3-го курса языкового факультета на основе системно-функциональной организации учебно-речевого материала /английский язык: Дис. канд.пед.наук: 13.00.02 / Н.А. Баташов. – Л., 1988. – 203 с.
8. Беляева С. В. Система взаимосвязанного обучения иностранному языку и соответствующей культуре студентов II курса языкового вуза (на

примере французского языка) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / С. В. Беляева. – Улан Удэ, 2007 – 28 с.

9. Бичкова Н.І. Діалог в англійських автентичних художніх фільмах і п'єсах у звукозапису та навчання діалогічного мовлення / Н.І.Бичкова // Мова і культура. — К.: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2003. — Т. 7, № 6. — Культурологічний підхід до викладання мови і літератури. Мова сучасного мистецтва. — С. 114-121.

10. Бичкова Н.І. Інноваційні підходи до методики використання відеофонограми для навчання іноземних мов / Н.І.Бичкова // 60 років ЮНЕСКО: погляд у майбутнє: Тези доповідей наукової конференції кафедри ЮНЕСКО КНЛУ, 22-23 лютого 2006 р. / Відп. ред. А.М. Чернуха. — К.: Вид. центр КНЛУ, 2006. — С. 90-92.

11. Бичкова Н.І. Місце автентичних художніх кінофільмів у вивченні іноземних мов і культур / Н.І. Бичкова // Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО. Серія «Філологія–педагогіка-психологія». – 2000. – № 3. – С. 596-600.

12. Бичкова Н.І. Основи використання відеофонограми та фонограми для навчання іноземних мов: [монографія] / Н.І. Бичкова. – К.: Віпол, 1999. – Ч.1 – 107 с.

13. Бібік Н.М. Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування / Н.М. Бібік // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під. заг. ред. О.В. Овчарук. – "К.І.С.", 2004. – С. 47 - 53.

14. Бідюк Н.М. Комунікативна компетентність майбутнього вчителя філолога: зміст та структура / Н.М.Бідюк // Збірник наукових праць третьої Міжнародної науково-практичної конференції «Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи»

15. Брандес М.П. Стил ь и перевод / М.П. Брандес. – М.: Высшая школа, 1988. – 126 с.

16. Бодалев А.А. Психология новой эры: компетентность или беспомощность / А.А. Бодалев – Режим доступа: <http://psy.1september.Ru/2001/47/45.html>.

17. Большой толковый словарь иностранных слов в трех томах / Сост. М.А. НадельЧервинская, П.П. Червинский. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1995. – Т.2. – 544 с.

18. Бурцева Э.В. Учебный проект как средство мотивации изучения иностранного языка : автореф. дис. ... на соискание учен. степени канд. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания (иностранные языки)» / Э.В. Бурцева. – Улан-Удэ, 2002. – 35с.

19. Верисокін Ю.І. Відеофільм як засіб підвищення мотивації учнів // Іноземна мова в школі. – 2003. – №5-6. – С.31-34.

20. Відбір автентичних відеофільмів для навчання усного мовлення студентів середнього ступеня мовного вищого навчального закладу /англійська мова/ // Вісник КДЛУ. Серія "Педагогіка та психологія". – К.: Віпол, 2000. – Вип. 2. – С.181-185.

21. Вольфовська Т. Комунікативна компетентність молоді як одна з передумов досягнення життєвої мети // Шлях освіти. 2001. № 3. С. 13–16.

22. Гез Н. И. Формирование коммуникативной компетенции как объект зарубежных методических исследований // Иностранные языки в школе. 1985. № 2. С. 17–24.

23. Глущенко О.О. Формирование мотивационной основы студентов неязыковых факультетов в процессе развития иноязычной социокультурной компетенции : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания (иностраный язык, уровень профессионального образования)» / О.О. Глущенко. – СПб., 2009. – 21с.

24. Голуб І.Ю. Формування у майбутніх перекладачів соціокультурної компетенції у процесі вивчення німецької мови після англійської: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Іванна Юріївна Голуб. – К., 2009. – 376 с.

25. Грицков Д.М. Развитие социокультурной наблюдательности студентов в рамках языкового поликультурного образования (английский язык, языковой вуз): автореф. дис. на соискание учен. степени канд. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания (иностранные языки)» / Д.М. Грицков. – Тамбов, 2007. – 23с.

26. Гузь О.І. Навчання усного англомовного мовлення учнів початкової загальноосвітньої школи з використанням відеофонограми: Дис. кандидата пед. наук. 13.00.02 / О.І. Гузь. – К., 2004. –167 с.

27. Дубко І.В. Метод проектів у навчанні учнів основної школи письма німецькою мовою після англійської : дис. ... канд.. пед.. наук : 13.00.02 / Ірина Володимирівна Дубко. – К., 2012. – 284 с.

28. Дубровин М.И. Учебное кино и диафильмы в обучении английскому языку в средней школе. – М.:Просвещение, 1979. – 142 с.

29. Журба О.Р. Иванова О.В. Ефективні методи вивчення іноземних мов / О.Р. Журба, О.В. Иванова // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України / Серія «Філологічні науки» / Редкол. : Д.О. Мельничук (відп.ред.) та ін. – К.: ВЦ НУБіП України, 2013. – Вип. 186, Ч. 2. – 225 с. – С.193-198.

30. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / [наук. ред. укр. видання доктор пед. наук, проф. С.Ю.Николаєва]. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.

31. Запорожченко А.П. Обучение устной подготовленной монологической речи на 1 курсе факультета английского языка: Дис. канд.пед. наук: 13.00.02. / А.П. Запорожченко. – К., 1971. – 212 с.

32. Зимняя И. А. Ключевые компетентности как результативно-целевая основа компетентностного подхода в образовании/ И.А. Зимняя. – М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2004.

33. Зимняя И.А. Психология обучения иностранным языкам в школе / И.А. Зимняя - М.: Просвещение, 1991. – 219 с.

34. Исенко И.А. Методика формирования социолингвистической компетенции в устном иноязычном общении студентов языковых факультетов педагогических вузов: на материале испанского языка : дисс. ... канд. пед наук: 13.00.01 / Исенко Ирина Алексеевна. – М., 2007. – 337с.

35. Исенко И.А. Использование испанских аутентичных фильмов для формирования социолингвистической компетенции / И.А. Исенко // Иностранные языки в школе – 2009. – № 1. – С. 78-83.

36. Иванова О.В., Тарасова В.В. Практичний курс основної іноземної мови: LearningEnglishThroughVideo. Навчальний посібник. – Київ: ДДП «Експодрук», 2015. – 400с.

37. Иванова О.В. Навчання студентів-філологів іншомовного монологічного мовлення із застосуванням відео / О.В. Иванова // Проблемы современного педагогического образования. Сер.: Педагогика и психология. – Сб. статей: – Ялта: РИО КГУ, 2014. – Вып. 46. – Ч. 4. – 320 с.

38. Иванова О.В. Крос-культурна компетентність майбутніх філологів / О.В. Иванова // Актуальні проблеми вищої професійної освіти України: Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції 20 березня 2014 р. / За ред. Е.В. Лузік, О.М. Акмалдінової. – К.: НАУ, 2014. – 214 с. – С. 73.

39. Иванова О.В. Принципи відбору автентичних фільмів для ефективного засвоєння англійської мови студентами-філологами / О.В. Иванова // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер.: Педагогіка і психологія. – Зб. статей: - Ялта: РВВ КГУ, 2014. – Вып. 42. – Ч. 4. – 284с. – С. 149-155.

40. Качалов Н.А. Особенности использования аутентичных видеодокументов в обучении иностранному языку/Качалов Н.А. // Вестник Томского государственного университета. – 2006. – № 291. – С. 221-227.

41. Кіржнер С.Е. Навчання майбутніх юристів усного професійно спрямованого англійського монологічного мовлення з використанням автентичної відеофонограми : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Світлана Естланівна Кіржнер. – К., 2009. – 263с.

42. Клочко В.І., Прадівлянний М.Г. Формування професійно спрямованої іншомовної компетентності фахівців технічних та економічних спеціальностей засобами сучасних інформаційних технологій: Монографія/ В.І. Клочко, М.Г. Прадівлянний. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 186 с.

43. Ковалёв Н.П. Использование аутентичных кинофильмов при обучении устной иноязычной речи в языковом педагогическом вузе (на материале французского языка) Автореф. дис. ...канд. пед. наук: 13.00.02. /ЛГПИ им. А.И. Герцена. – Л., 1977 – 21с.

44. Козак С. В. Формування іномовної комунікативної компетенції майбутніх фахівців морського флоту: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Одеса, 2001.

45. Конышева А.В. Английский язык Современные методы обучения / А.В. Конышева. – Минск : ТеатраСистемс, 2007. – 352 с.

46. Комарова І. І. Соціокультурний компонент в змісті навчання іноземній мові // Сучасні концепції викладання іноземних мов у середній та вищій школі. Матеріали міжвузівської науково-практичної конференції. – Вінниця, 2000. – С. 61-65.

47. Конотоп О.С. Відбір та систематизація жестів англійського діалогічного спілкування для навчання майбутніх філологів на основному етапі / О.С. Конотоп // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: збірник наук. праць. Випуск 31 / за заг. ред. академіка АПН України Євтуха М.Б., укладач — О.В. Михайличенко. — К.: Вид. центр КНЛУ, 2006. — С. 58-61.

48. Конотоп О.С. Вправи для навчання майбутніх філологів англійського діалогічного спілкування з використанням автентичного художнього відеофільму / О.С. Конотоп // Лінгвістика та лінгводидактика у сучасному інформаційному суспільстві: матеріали наук.-пркт. конф. 4-6 квітня 2007 р., Київ / М-во освіти і науки України, Київський національний лінгвістичний університет. — К: Вид. центр КНЛУ, 2007. — С. 349-353.

49. Конотоп О.С. Методика навчання майбутніх філологів англійського діалогічного спілкування з використанням відеофонограми. А-реф. канд. пед. наук: 13.00.02. / О.С. Конотоп. – К., 2010. – 19 с.

50. Кочукова О.В. Обучение пониманию социокультурного содержания иноязычного дискурса художественных видеофильмов: Языковой вуз, английский язык : дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Ольга Владимировна Кочукова. – Тамбов. – 2004. – 198с.

51. Кузьмина Л. Г. Развитие социокультурной наблюдательности как одного из важнейших компонентов социокультурной компетентности / Л. Г. Кузьмина, Ю. В. Наролина // Вестник Воронежск. Гос. Ун-та. – Серия: Лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2008 - №3. – С. 193-199.

52. Лемешко, О. В. Застосування мультимедійних засобів як складової інформаційних систем у процесі вивчення англійської мови курсантами ВВНЗ / О.В.Лемешко / Збірник наукових праць НАДПСУ. – Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2014. – №7(70). – С.86

53. Леонтьев А.А. Речевая деятельность // Основы теории речевой деятельности / А.А. Леонтьев. – М.: Наука, 1974. – 368 с.

54. Леонтьева Т.П. Видеотехнологии в процессе подготовки студентов языкового вуза к межкультурному общению / Т.П. Леонтьева // Язык и культура. – 2008. - №4. – С.81-88.

55. Ляховицкий М.В. Методика преподавания иностранных языков / М.В. Ляховицкий. – М.: Высш.школа, 1981. – 159 с.

56. Макаренко С.С. Психологічні умови розвитку комунікативної компетентності учителя: Дис. ...канд. психол. наук: 19.00.07. / С.С. Макаренко – К., 2001. — 180 с.

57. Малиновська Г.В. Особливості формування іншомовної комунікативної компетенції майбутнього економіста в процесі його професійної підготовки / Г.В. Малиновська // Педагогіка і психологія професійної освіти. Науково-методичний журнал. - №5. – 2002. – С. 108-117.

58. Метс Н.А., Митрофанова О.Д., Одинцова Т.Б. Структура научного текста и обучение монологической речи / Н.А. Метс, О.Д. Митрофанова, Т.Б. Одинцова. – М.: Русский язык, 1981. – 140 с.
59. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник / кол. Авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590с.
60. Мотина Е.И. Язык и специальность: лингво-методические основы обучения русскому языку студентов-нефилологов / Е.И. Мотина. – М.: Русский язык, 1988. – 176 с.
61. Нахабина М.М. Определение объективных показателей сформированности речевых навыков и умений при устном воспроизведении и интерпретации текста: дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / М.М. Нахабина. – 1974. – 222 с.
62. Неділько А. Г. До питання застосування автентичних матеріалів для навчання іноземних мов // Іноземні мови. – 2010. – № 4. – С. 11-12.
63. Нечаева О.А. Функционально-смысловые типы речи / описание, повествование, рассуждение / О.А. Нечаева. – Улан-Уде: Бурят. кн. изд-во, 1974. – 261 с.
64. Николаева С.Ю. Индивидуализация обучения иностранным языкам: Монография / София Юрьевна Николаева. — К.: Вища школа, 1987. — 140 с.
65. Ніколаєва С.Ю. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах / С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 1999. – 320 с.
66. Новый тлумачний словник української мови у 4-х томах : 42000 слів: Для студ. Вищ. Та середніх навч. Закл. / Уклад.: Василь Яременко, Оксана Сліпушко. – К.: «АКОНІТ». – 1999. – 910с.
67. Остапенко А.И. Методика обучения устной английской речи на основе функционально-стилистической дифференциации высказывания (завершающий этап языкового вуза): дис. кандидата пед. наук: 13.00.02 / А.И. Остапенко. – К., 1973. – 175 с.
68. Очерки методики обучения устной речи на иностранном языке / Под ред. В.А. Бухбиндера. – К., 1980. – С. 146-177.

69. Павленко О. О. Формування комунікативної компетенції фахівців митної служби в системі неперервної професійної освіти: Автореф. дис. д-ра пед. наук. 13.00.04. К., 2005. – 562 с.
70. Пассов Е.И. Коммуникативное иноязычное образование. Концепция развития индивидуальности в диалоге культур / Е.И. Пассов. – Липецк: Изд-во Липецк. гос. пед. ин-та, 1998. – 159 с.
71. Пассов Е.И. Основы методики обучения иностранным языкам / Е.И. Пассов. — М., 1977. — 213 с.
72. Пассов Е.И. Учитель иностранного языка или учитель иноязычной культуры? / Е.И. Пассов // Проблемы иноязычного образования. – Липецк: Изд-во Липецк. гос. пед. ин-та, 2000. – Вып. X. – Ч.1. – С. 15-17.
73. Передумови навчання говоріння на середньому ступені мовного ВНЗ за допомогою відеофонограми // Теоретичні питання освіти і виховання. - К.: Видавничий центр КДЛУ, 2000. – Вип.12. - С. 24-27.
74. Плеханова М.В. Формирование межкультурной компетенции на основе использования аутентичных видеоматериалов при обучении иноязычному общению студентов технического вуза (немецкий язык, базовый курс) : дис. канд. пед. наук : 13.00.02 / Марина Викторовна Плеханова. – Томск, 2006. – 228 с.
75. Поліщук Г.В. Норма і варіативність у системі дифтонгів британського та американського варіантів англійської мови (на матеріалі лексикографічних джерел): Дис.кандидата філол. наук: 13.02.04 / Г.В. Поліщук. – К., 2001. – 216
76. Прадівляний М. Г. Формування професійно спрямованої іншомовної компетентності фахівців технічних та економічних спеціальностей засобами сучасних інформаційних технологій: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Вінниця, 2006.
77. Програма з англійської мови для університетів/інститутів (п'ятирічний курс навчання): Проект / Колектив авт.: С.Ю. Ніколаєва, М.І.

Соловей (керівники), Ю.В. Головач та ін.; Київ. держ. лінгв. ун-т та ін. – Вінниця: "Нова книга", 2001. – 245 с.

78. Прокофьева В.Л. Методика создания учебных фильмов для формирования коммуникативной мотивации при обучении иноязычному общению: Дис. канд.пед.наук: 13.00.02. / В.Л. Прокофьева. – Липецк, 1991. – 136 с.

79. Савицкая Н.С., Даниленко Р.М. Использование аутентичных видеоматериалов при формировании навыков говорения на занятиях по иностранному языку/ Савицкая Н.С., Даниленко Р.М.//Филологические науки. Вопросы теории и практики. – Тамбов: Грамота, 2011. – № 2 (9). – С. 152-153.

80. Самойлюкевич И.В. Методика обучения профессионально направленному говорению на английском языке: Дис... канд.пед.наук: 13.00.02. – К., 1991. – 247 с.

81. Скалкин В.Л. Обучение диалогической речи (на материале английского языка): Пособие для учителей / В. Л. Скалкин. – К.: Рад. шк., 1989. – 158 с.

82. Скляренко Н.К. Типология упражнений в интенсивном обучении иностранным языкам/ Н.К. Скляренко // Гуманитарные аспекты и методики преподавания иностранных языков. – К.: КГПИИЯ. – 1992. – С. 9-14.

83. Скляренко Н.К. Сучасні вимоги до вправ для формування іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь / Н.К. Скляренко // Іноземні мови. – 1999. – №3. – С. 3-7.

84. Скляренко Н.К. Як навчати сьогодні іноземних мов (концепція) / Скляренко Н.К. // Іноземні мови. – 1995. – №1. – С. 5-8.

85. Смелякова Л.П. Концепция отбора художественного текстового материала для языкового вуза / Л.П. Смелякова // Іноземні мови. – 1995. – №1. – С. 23-28.

86. Смелякова Л.П. Художественный текст в обучении иностранным языкам в языковом вузе (Теория и практика отбора): Монография / Л.П. Смелякова. – СПб: Образование, 1992. – 141 с.

87. Смирнов, І.Б. Розвиток усного мовлення учнів на основі автентичного художнього фільму / І.Б. Смирнов // Іноземні мови в школі. - 2006. - № 6. - С.11-14.

88. Солощук Л.В. Вербальні і невербальні компоненти комунікації в англomовному дискурсі / Л.В. Солощук . – Харків: Константа, 2006. – 300 с.

89. Тараскина Я.В. Проектная методика как средство формирования иноязычной коммуникативной компетенции студентов языкового вуза : немецкий язык, II курс : дис. канд. пед. наук : 13.00.02 / Тараскина Ярослава Вячеславовна. – Улан-Удэ, 2003. – 206 с.

90. Терехов И.В. Изучение речевого поведения носителей языка на материале современного британского кино : автореф. дисс. на соискание учен. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания (иностраннe языки)» / И.В. Терехов. – Тамбов, 2011. – 24с.

91. Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация / С.Г. Тер-Минасова. – М.: Слово / Slovo, 2000. – 624 с.

92. Тинкалюк О. Сутність і структура іншомовної комунікативної компетентності студентів немовних спеціальностей вищих навчальних закладів / О. Тинкалюк // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. – 2008. – Вип 24. – С. 53–63

93. Тлумачний словник української мови [Електроний ресурс]. – режим доступу: <http://sum.in.ua/s/tlumachnyj>

94. Топтигіна Н.М. Навчання дискусії на матеріалі художніх текстів у процесі вивчення англійської як другої іноземної: Дис.кандидата пед. наук: 13.00.02 / Н.М. Топтигіна. – К., 2004. – 304 с.

95. Трикашна Ю.І. Автентичний художній фільм як засіб формування соціокультурної компетенції / Ю.І. Трикашна // Матеріали Всеукраїнськ. наук.-практ. конф. молодих наук. і студ. «Формування полікультурної мовної особистості в контексті нової парадигми освіти», (Чернігів, 12 квітня 2011 року). – Чернігів : ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка, 2011. – С.66.

96. Трикашна Ю.І. Автентичний художній фільм як засіб оптимізації навчального процесу / Ю.І. Трикашна // Матеріали III Міжнар. Наук.-практ. Конф. «Пріоритетні напрями підготовки вчителя іноземних мов у контексті вимог Болонського процесу», (Ніжин, 20-21 травня 2011 року). – Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2011. – С. 94-95.

97. Трикашна Ю.І. Використання автентичних художніх фільмів в процесі формування соціокультурної компетенції у майбутніх філологів / Ю.І. Трикашна // Наукові записки. – Серія : Психолого-педагогічні науки. – 2011. - №8. – С. 65-67.

98. Трикашна Ю.І. Автентичний художній фільм як джерело розвитку іншомовної соціокультурної компетенції / Ю.І. Трикашна // Матеріали Міжнар. Наук.-практ. Конф. «Україна і світ: діалог мов та культур», (Київ, 21-23 березня 2012 року). – К. : Вид. центр КНЛУ, 2012. – С. 509-510.

99. Трикашна Ю.І. Вимоги до вправ для формування соціокультурної компетентності майбутніх філологів з використанням автентичного художнього фільму / Ю.І. Трикашна // Вісник Харківськ. Нац. ун-ту імені В.Н. Каразіна. – Серія: романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов. – 2013. – Вип. 76, №1072. – С. 152-157.

100. Трикашна Ю.І. Відбір автентичних художніх фільмів для формування соціокультурної компетентності майбутніх філологів / Ю.І. Трикашна // Наукові записки. – Серія : Психологія і педагогіка. – 2013. – Вип.25. – С. 138-141.

101. Хомский Н. О понятии “ правило грамматики” // Новое в лингвистике. М., 1965. Вып. 4. С. 34–65.

102. Фрайфельд Е. Б. Художественный фильм как средство профессионально-личностного развития студентов при изучении иностранного языка в высшей школе : автореф. дисс. на соискание учен. степени канд. пед. наук: спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / Е.Б. Фрайфельд. – Н.-Новгород, 2006. – 24с.

103. Чередниченко О.І. Складові професійної компетенції письмового та усного перекладача / О. Чередниченко // Іноземна філологія. Вісник Київського національного університету ім. Т.Шевченка, 2007. – № 41. – С. 25-27.

104. Черниш В.В. Відеофонограма у формуванні професійної компетенції у майбутніх учителів англійської мови / В.В.Черниш // Вісник київського національного лінгвістичного університету. Серія "Педагогіка та психологія". — К.: Вид. центр КНЛУ. — 2006. — №10. — С. 216-222.

105. Шабарова М.Г. Преимущества использования кинофильма на занятиях по домашнему чтению / М.Г. Шабарова // Проблемы иноязычного образования. – Липецк: Изд-во Липецк. гос. пед. ин-та, 2000. – Вып. X. – Ч.2. – С. 54-62.

106. Щербакова И.А. Кино в обучении иностранным языкам / И.А. Щербакова. – Мн.: Выш. школа, 1984. – 90 с.

107. Щукина Э.И. Коммуникативные упражнения в видеозаписи для обучения устной диалогической речи студентов архитектурной специальности (на втором этапе обучения английскому языку): Дис.кандидата пед. наук: 13.00.02 / Э.И. Щукина. – К., 1991. – 299 с.

108. Яхнюк Т.О. Використання фрагментів художніх відеофільмів для навчання студентів мовних спеціальностей соціокультурної англійської лексики: Дис.кандидата пед. наук: 13.00.02 / Т.О. Яхнюк. – К., 2002. – 223 с.

109. Яхунов Т.О., Верисокін Ю.І. Типологія кіноінформації та її використання для навчання лексики соціокультурним компонентом / Т.О. Яхунов // Іноземні мови. – 2000. – №3. – С.33-36.

110. Allan M. Teaching English with Video / Margaret Allan. – L.: Longman, 1985. – 119 p.

111. Arcario P. Criteria for selecting video materials // Video in Second Language Teaching / P. Arcario. – 2001. – P.100-121.

112. Baraney I. Video as a Brain-Friendly Teaching Media / I. Baraney // IATEFL-Ukraine. — Newsletter. — 1997. — № 9. — P. 18-19

113. Bottomley J. Using films to teach language and culture [Electronic resource] / J. Bottomley, R. Hail // *Literature, media and cultural studies*. – January, 2009. – Iss. 34. – p. 1-6. – Access mode:

<http://lmcs.iatefl.org/Newsletters/2009cover34/JBottomleyRHail25Feb09.pdf>

114. Briam C. Outsourced: using a comedy film to teach intercultural communication [Electronic resource] / C. Briam // *Business Communication Quarterly*. – December? 2010. – Vol. 73, №4. – P. 383-398. – Access mode :
<http://www.brown.uk.com/teaching/intercultural/briam.pdf>

115. Brumfit C. *Communicative Methodology in Language Teaching* / C. Brumfit. – Cambridge: Cambridge University Press, 1985. – 166 p.

116. Canning-Wilson C. practical aspects of using video in the foreign language classroom [Electronic resource] / C. Canning-Wilson // *Internet TESL Journal*. - 2000. – Vol. 6, №11: November. – P. 1-4. – Access mode:
<http://itesjorg/Articles/Canning-Video.html>

117. Cardon P.W. using films to learn about the nature of cross-cultural stereotypes in intercultural business communication courses / P.W. Cardon // *Business Communication Quarterly*. – 2010. - №73. – P.150-165.

118. Champoux J. Film as a teaching resource / J. Champoux // *Journal of Management*. – 1999. - №8. – P.206-217.

119. Goodwin D. Films and ELT: Some considerations and techniques for the classroom [Electronic resource] / D. Goodwin // *MEXTESOL Journal*. – Spring, 2005. – Access mode: <http://www.Lenguas.ugto.mx/images/2.-film.pdf>

120. Harmer J. *The Practice of English Language Teaching* / J. Harmer. – L. : Longman, 2011. – 448p.

121. Harris M., Mckillop J. *Improve your English through Television* / Harris M., Mckillop J. – London, 1986. – 56 c.

122. Hymes D. On Communicative Competence // C. J. Brumfit and K. Johnson (eds.). *The Communicative Approach to Language Teaching*. London, 1979. P. 5–27.

123. Kitchen J. E. Video materials for Teaching English as a Global Language [Electronic resource] / J.E. Katchen // Language & Communication Review : A STETS publication. – 1997. – Iss.2. – p. 15-19. – Access mode : <http://mx.nthu.edu.tw/~katchen/professional/stets.html>

124. Lee Zoreda M. Intercultural moments in teaching English through film [Electronic resource] / M. Lee Zoreda // Reencuentro. – 2006. – P. 65-71. – Access mode: <http://www.redalyc.org/pdf/340/34004709.pdf>

125. Lonergan J. Video in Language Teaching / Jack Lonergan. – Cambridge: Cambridge University Press, 1990. – 133 p.

126. Maglione Paul. Teaching English authentic video [Electronic resource] / P. Maglione //. – 2015. - Access mode: <https://www.linkedin.com/pulse/teaching-english-authentic-video-paul-maglione>

127. Mallinger M. Film as lens for teaching culture: Balancing concepts, ambiguity, and paradox / M. Mallinger, G. Rossy // Journal of Management education. – 2003. - №27. – P. 608-624.

128. Massi M.P. Merino A.G. Films and EFT. What's Playing in the Language Classroom? // Forum. – 1996. – Volume 34. Number 1. – P. 20-23.

129. Morain G. Genelle Kinesics and cross-cultural understanding / G. Morain // Culture Bound / Ed. by Joyce Merrill Valdes / Bridging the cultural gap in language teaching. – Cambridge: Cambridge University Press, 1998. – P. 64-76.

130. Sherman J. Using authentic video in the language classroom / J. Sherman. – Cambridge : Cambridge University Press, 2003. – 275 p.

131. Stemplesky S. Video in Action / Susan Stemplesky, Barry Tomalin. – NY, London, Toronto: Prentice Hall. 1990. – 173 p.

132. Stoller F.L. Films and Videotapes in the Content-Based ESL/EFL Classroom // Selected Articles from the EnglishTeaching Forum, 1989 –1993. – P. 62-69.

133. Tomalin Barry. Video, TV and Radio in the English class / Barry Tomalin. – London, 1990. – 118 p.

134. Using Videophonogram in Formation of Speaking Skills of Intermediate Students // Multiplicity and Diversity of TESOL Experience: 3rd. National TESOL Conf. – Vinnytsia, 1998. – P.88-90.

135. Voller P. Feature films as text: a framework for classroom use / P. Voller, S. Widdows // *ELT Journal*. – October 1993. – Vol. 47/4. – P. 342-353.

136. Williamson J.A., Vincent J.C. *Film is Content. A Study Guide for the Advanced ESL Classroom* / J.A.Williamson, J.C.Vincent. – The University of Michigan Press, 1996. – 215 p.

137. Willis D. *The Potential and Limitations of Video* /D. Willis // *Video Applications in English Language Teaching*. / J. McGovern. – N. Y.: Pergamon Press. – 1983. – P.42-76.

138. Willis J. *101 Ways to Use Video* / J. Willis // *Video applications in English language teaching* / McGovern. – N. Y.: Pergamon Press. – 1983. – P.14-47.

87. Willis J. *Television English* / J. Willis. - L.: Longman, 1987. – P. 71-89.

139. Wintergerst A.C. *Tips for teaching culture: practical approaches to intercultural communication* / Ann C Wintergerst, Joe McVeigh. – White Plains, N.Y.: Pearson Education, 2011. – 244p.